

On sanottu, että kulttuurin kentällä työskentelevät ovat nykyajan proletariaattia. Taiteilijat jäävät edelleen sosiaaliturvassa monin osin väliin putoajiksi. Taidetta tekemällä on voitava myös elää. Leipääkin tarvitaan. Taidepolitiikan rinnalle tarvitaan myös taiteilijapolitiikkaa, jonka avulla taiteilijoiden toimeentulon edellytykset turvataan.

Yksi keskeinen ongelma on määritellä, kuka on työtön taiteilija. Se ei varmasti ole kaikkein helpoin määritelmä.

Tuloa tulee satunnaisesti. Tämän lisäksi taiteilijan on itsensä kustannettava työnsä harjoittamiseksi tarvittavat välineet ja tarveaineet. Myös ateljeevuokrat muodostavat huomattavan taloudellisen rasituksen. Ryhmänä taiteilijat ovat tyypillistä mitä matalapalkkaisinta väkeä eivätkä he myöskään pysty esimerkiksi järjestäytymällä tai muilla keinoilla kohentamaan asemaansa mitä välttämättömään toimeentuloon tulee.

Mistä taiteilija saa vuosiloman, mistä sairauskorvauksen, miten arvioidaan hänen lyhytaikainen taikka pitkäaikainen työkyvyttömyytensä? Järjestelyt joko puuttuvat kokonaan tai ne kantavat väliaikaisuuden leimaa.

Koska itse taiteellisesta toiminnasta saatavat tulot jokseenkin poikkeuksetta ehtyvät taiteilijan ehdittyä vanhuusikään, on yhteiskunnan antama tuki välttämätön.

Toimeentulon niukkuus ja tulojen satunnaisuus on varmasti luomisvoimaa kahlitseva tekijä. Vai uskooko vielä joku, että hyvä taide sikiää nälästä?

Taidebudjetin rakentamisesta pääosin arpajais- ja veikkaustuottojen varaan on muodostunut taide-elämämme taloudellista perustaa jäytävä epävarmuustekijä. On kohtuutonta, että pääosa taiteen rahoituksesta on riippuvaista rahapelin harrastajien arvaamattomasta kädestä. Jotta innostusta riittäisi lamankin aikana, on ylläpidettävä päiväunia suurista lottovoitoista ja rohkaistava asiakkaita haluamaan itselleen maallista mammonaa, ei työllä vaan onnella. Sopii kysyä, ketkä ovat helpoimpia houkuteltavia onnen ostajiksi. Eivät ainakaan ne, joilla on ennestään eniten maallista mammonaa. Ketkä siis itse asiassa ylläpitävät taidetoimintamme jatkuvuutta?

Kun on tottunut ajattelemaan, että taide ja kulttuuri kulkevat yhteiskunnassa edistyksen kärjessä ja toimivat eräänlaisena inhimillisten perusarvojen tulkkina ja julistajana, hämmästyyn suunnottomasti saadessaan tietää, että sukupuolten eriarvoisuus niittää taiteen saralla yhtä taantumuksellista satoa kuin suomalaisessa työelämässä ylipäättöään.

On syytä ryhtyä toteuttamaan taiteilijapalkkajärjestelmää. Yhteiskunnan kannalta tällainen järjestelmä loisi erälle kansakunnan henkisen hyvinvoinnin kannalta olennaiselle ryhmälle aineellisen toimeentulon edellytykset.

Me emme voi sosiaalidemokraatteina hyväksyä viisitoistavuotisten apurahojen pilkkomista.

Taide on innovatiivisuuden ja luovuuden peruskallio, ja juuri innovatiivisuutta ja luovuutta tämä yhteiskunta nyt tarvitsee selviytyäkseen tulevaisuuden haasteista.

Taide ja kulttuuri ovat niitä arkipäivän ilostuttajia ja sulostuttajia.

Taide vapauttaa yhteiskunnassa piilevän luovuuden.

Taide auttaa ihmistä vastaanottamaan tietoa.

Taide ja taiteilijat luovat suomalaista identiteettiä.

Taiteen avulla voimme oppia hyväksymään ja paremmin ymmärtämään monikulttuurisuuden ja kääntämään sen suomalaisen yhteiskunnan voimavaraksi ja vahvuudeksi.

Taiteella voidaan sanoa olevan myös välillisesti taloutta elvyttävä vaikutus.

Taiteella on todella merkittävä vaikutus ihmisten terveyteen. Erityisesti taide voi vaikuttaa tervehdyttävästi sydän- ja verisuonitauteja sairastaviin.

On tunnettua, että kansamme harrastaa näyttämötaidetta ja musiikkia suhteellisesti enemmän kuin monet muut kansat. Edelleen ollaan selvillä siitä, että ellei näin olisi asianlaita, rikollisuus ja kumoukselliset liikkeet olisivat saaneet nykyistä suuremman vallan.

Semmoinen yhteiskunta, jossa ei arvosteta taiteita, näivettyy.

Meidän aikakautemme ei nyt yleensäkään ole kovin taidemyönteistä, sillä tehokkuusajattelu on yhteiskuntasuunnittelussa siirtänyt tuonnemmaksi sellaiset tukemiskohteet, jotka eivät tuota näkyvästi osoitettavia parannuksia kansantalouteen.

Olen sitä mieltä, että taide kyseenalaistaa eikä niin, että taide on kyseenalaista.

Prosenttiperiaate, jonka mukaan julkisen rakentamisen ja korjaus-
töiden yhteydessä tietty määrä, esimerkiksi 1—2 prosenttia
kustannuksista, varataan taiteen hankinnalle tai ympäristön
parantamiseen taiteella.

Det är ju självklart att en långsiktig och reformvän-
lig konstpolitisk utveckling inte kan realiseras, om
statens konstbudget till stora delar bygger på
osäkra och nyckfulla spelautomat, tips- och lotteri-
vinstmedel, såsom fallet hittills har varit och kom-
mer att vara åtminstone en tid framöver. Men kon-
stens demokratisering skall inte enbart inriktas på
kulturbudgets konsumenter, den skall inbegripa
själva konstutövarna och deras möjligheter till
skapande verksamhet under bättre livsvillkor.

Yhteiskunnan edun mukaista ei voi olla, ettei
taiteen inflatorinen hintojen nousu miltään
osin hyödytä taidetta. Tämän vuoksi tietty
prosenttiosuus, esim 5 %, sekä huutokauppa-
kamareiden että gallerioiden myymän
taiteen jälleenmyyntihinnasta tulisikin
sopivalla tavalla jakaa uudelleen apurahoina
tai tukena taiteilijoille. Ehdotan, että hallitus
ryhtyisi toimenpiteisiin, jotta julkisiin raken-
nuksiin hankittavan taiteen määräraha olisi
vähintään yksi prosentti julkisista rakennus-
kustannuksista. Mihin kiireellisiin toimen-
piteisiin Hallitus ryhtyy, jotta taidegallerian
välityksellä tapahtuvaa taideteosten myyntiä
ei pidettäisi liikevaihtoveron alaisena
toimintana?

Tiedän hyvin, että keskusta perinteisesti ja perussuomalaiset tänä hetkenä luultavasti edustavat konservatiivi-
sia taide- ja kulttuurinäkemyksiä, joista aikanaan sain havaintoesityksen, kun kulttuuriministerinä toimi sinänsä
pätevä keskustan edustaja. Hänen erikoisalaansa olivat, jos oikein muistan, kansantanhut, mutta ei hänkään eri-
tyisemmin puuttunut virkamiesvaltaisuuteen, jota on jatkunut vuosikymmenten aikana aivan riippumatta siitä, tu-
leeko ministeri oikealta, vasemmalta tai keskeltä. Mikään ei oikein kunnolla saa muuttua.

Taide on hirveän tärkeä työkalu koko yhteiskunnalle. Sillä on usein aikaa tehdä sitä sellaista yhteiskunnallista huomio- ja pohdintatyötä, mihin meillä esimerkiksi tässä talossa harvoin on aikaa. Meidän pitää ymmärtää juuri se, että taide ja kulttuuri on ihmisen keino tuoda yhteiseen pöytään asioita, joita ei osata muuten ilmaista.

Luovaa taloutta ei voi olla ilman taidetta ja sen tekijöitä. Siksi taiteilijoiden toimeentulon edellytysten parantaminen on aivan keskeistä myös Suomen ja suomalaisten tulevan hyvinvoinnin kannalta.

Sivistyneessä yhteiskunnassa taiteella ei voi olla huutolaislapsen asemaa, jossa alimman tarjouksen tekijä saa asian hoitaakseen.

Taide on perusoikeus. Sen rahoitus ei voi olla Speden Spelien ja Pitkävedon kiinnostavuuden varassa.

Hallituksen ohjenuorana olkoon: ihminen ei elä yksin leivästä, mutta taiteilija elää myös leivästä.

Välineinä taiteen tukemisessa ovat apurahat, äärimmäisen järkevästi järjestetty arvonnisäverokohtelu kaikkine ulottuvuuksineen ja eläketurva. Suomalainen yhteiskunta on hoitanut näitä asioita niin hyvin, että muun muassa kuvataiteilijat puhuvat ylikoulutuksesta. Minun mielestäni kuitenkin ylikoulutuksesta ei voida puhua, jos sen koulutetun joukon asemasta huolehditaan asiaan kuuluvalla tavalla. Silloinhan kysymys on vain yhteiskunnallisesta rikkaudesta.

Taidenäyttelyissä käyminen edistää terveyttä, ei pelkästään sairaiden ihmisten paranemista vaan myöskin terveiden ihmisten terveenä pysymistä.

Perustulo olisi eräs malli, johon ehkä pitäisi vähitellen päästä Suomessakin.

Suomen taiteilijakunta on liian pitkään muodostanut ison osan Suomen köyhälistöä. Taiteilijan työttömyys on yhtä suuri yhteiskunnallinen ongelma kuin telakkatyöläisenkin. Taiteilijan toimeentulohuolet heijastuvat myös hänen lähipiiriinsä.

Myös taiteilijan lapset tarvitsevat uudet kurahaalarit siinä kuin muutkin suomalaislapset.

Suomessa valtion tuki taiteelle on muihin Pohjoismaihin verrattuna vaatimatonta ja taiteilijoiden toimeentulo niukkaa. Suoranainen köyhyys on suomalaisten taiteilijoiden joukossa yleistä.

Jos mikään on epävarmaa, se on taiteilijan elämä, epävarmaa kuin mikä.